

STUDIA BLISKOWSCHODNIE

THE MIDDLE EAST STUDIES

NR 1 (7) 2013/2014

KRAKÓW

Redakcja / Editorial Board

Patronat honorowy / Honorary patronage

Prof. dr hab. Janusz Danecki

Rada Naukowa i Recenzenci / Scientific Board & Reviewers

Prof. UJ, dr hab. Adam W. Jelonek

Prof. UJ, dr hab. Hubert Królikowski

Dr hab. Piotr Stawiński

Dr hab. Przemysław W. Turek

Dr Łukasz Fyderek

Dr Marcin Rzepka

Redaktor Naczelna / Editor in Chief: Aleksandra Wilczura

Redaktorzy / Editors: Dominika Dawidowicz, Branka Dimitrieva, Mariusz Kalandyk, Maciej Kasprzyk, Michał Lipa, Natalia Nadkańska, Piotr Niziński, Daniel Płatek

Adres Redakcji / Address

Instytut Bliskiego i Dalekiego Wschodu UJ

ul. Gronostajowa 3, 30–387 Kraków, Polska

tel. +48 88 66 55 421, fax. +48 12 664 69 19

e-mail: redakcja.studiabliskowschodnie@gmail.com

www.studiabliskowschodnie.pl

ISSN 1899-3761

Nakład / Edition: 150

„Studia Bliskowschodnie” wydawane są ze środków własnych redakcji. Opinie wyrażane na ich łamach są wyłącznie opiniami ich autorów i nie są odzwierciedleniem stanowiska redakcji.

Wydawca / Publisher

AT Wydawnictwo, ul. Gabrieli Zapolskiej 38/405, 30-126 Kraków | www.atwydawnictwo.pl

Adaptacja projektu typograficznego, skład i łamanie

Małgorzata Chyc | www.bymouse.pl

Okładka / Cover

collage A. Wilczura i M. Lipa w oparciu o graffiti irańskie www.irangraffiti.com

Redakcja chciałaby podziękować Panu Behzad Mohammadi z Sekcji Kulturalnej Ambasady Islamskiej Republiki Iranu w Polsce za materiały i nieodpłatne użyczenie zdjęć.

We would like to thank Mr. Behzad Mohammadi from the Cultural Section of Embassy of Islamic Republic of Iran to Poland for granting us educational materials, books and photos.

© Copyright by „Studia Bliskowschodnie”

All rights reserved

Kraków 2014

Spis treści / Contents

TEMAT NUMERU – IRAN / MAIN THEME – IRAN

ALEKSANDRA WILCZURA

Irańskie stare-nowe rewolucje

Iranian old-new revolutions5

HISTORIA – POLITYKA – GOSPODARKA / HISTORY – POLITICS – ECONOMICS

NATALIA ŁĄTKA

Rola Iranu w działaniach na rzecz odbudowy i rozwoju Afganistanu

Engagement of Iran in Afghanistan's development programme8

MAŁGORZATA ŚLIWIŃSKA

Ustawodawstwo wobec aktywności kobiet irańskich w sferze publicznej

na przełomie ustrojów – przed i po 1979 r.

Women's activism in the public sphere according

to the Iranian law – before and after 1979 r.18

MARCIN MANIAK

Podbój państwa Chorezm-szachów przez Mongołów w pierwszej połowie XIII wieku

Conquest of Khwarezmian Shahdom by the Mongols in the first half of the 13th century29

JANUSZ FEDIRKO

Ojciec Maksymilian Ryłło jako świecki uczyony – archeolog

Father Maksymilian Ryłło as a secular scholar – archaeologist46

SPOŁECZEŃSTWO – KULTURA – RELIGIA / SOCIETY – CULTURE – RELIGION

PAULINA NIECHCIAŁ

Spotkanie z trudnym terenem, czyli antropolog w Iranie

Meeting the difficult field: an anthropologist in Iran53

KATARZYNA WĄSALA

Kilka uwag o przesądach związanych z nowym życiem:

ciąża, poród i pierwsze dni życia dziecka w ludowych wierzeniach irańskich

Some remarks on pregnancy and childbirth in Iranian folklore,

superstitions and popular beliefs62

BARBARA FUDALA

Małżeństwa czasowe i ich znaczenie dla Islamskiej Republiki Iranu

Temporary marriage and its importance for the Islamic Republic of Iran79

FILOZOFIA – LITERATURA – SZTUKA / PHILOSOPHY – LITERATURE – ART

- KATARZYNA WĄSALA
Foruq Farrochzad – Zielona iluzja
Foruq Farrochzad – Green illusion86

OPINIE / OPINIONS

- ALEKSANDRA ŁOJEK
Zmiana płci w Iranie nie sprzeczna z islamem
Sex change in Iran is not contrary to islam90

VARIA

- BRANKA DIMITRIEVA
Wybrane społeczności wyznające islam w Macedonii: Albańczycy i Turcy
Selected societies that practise islam in Macedonia: Albanians and Turks92

- MARCIN GODZIŃSKI
Dzieje Maghrebu w czasach dekolonizacji
The history of the Maghreb – decolonization97

AKTUALNOŚCI / NEWS

- Wydarzenia*
Events104

- Nowości*
Brand New105

- Zapowiedzi*
Announcements108

ALEKSANDRA WILCZURA¹

IRAŃSKIE STARE-NOWE REWOLUCJE

Rok 2013 można z powodzeniem nazwać rokiem irańskim. Temat Iranu na całym świecie przez kilka miesięcy nie schodził z pierwszych stron gazet, a to za sprawą licznych międzynarodowych spotkań, inicjatyw społecznych bądź przedsięwzięć kulturalnych, które zawierały w sobie motywy irańskie.

W polityce wewnętrznej Islamskiej Republiki Iranu doszło do spektakularnych zmian. W dniu 14.06.2013 r. odbyły się w Iranie długo oczekiwane wybory prezydenckie. Mahmuda Ahmadineżada na stanowisku prezydenta zastąpił 66-letni Hassan Rouhani z partii MDP, zdobywając 50.88% głosów.

Oficjalne zaprzysiężenie nowego prezydenta odbyło się 3.08.2013 r. w obecności przedstawicieli 46 państw i Unii Europejskiej (w tym 19 prezydentów). Było to pierwsze tego typu zaprzysiężenie w dziejach Islamskiej Republiki Iranu, na które zaproszono przedstawicieli irańskich i zagranicznych władz oraz ponad 2000 reporterów z całego świata. Relacje z tego wydarzenia można było śledzić m.in. w CNN, NBC, Channel 4, Russia Today, czy BBC.

W pierwszym dniu kadencji Rouhani przedstawił parlamentowi propozycję swojego gabinetu, który został ostatecznie zatwierdzony w dn. 15.08.2013 r. W skład obecnego gabinetu wchodzi: prezydent, vice-prezydent Eszqa Dżahangiri, 28 mi-

nistrów (w tym 2 kobiety Masoume Ebtekar i Szahindocht Molawerdi). Ponadto na stanowisko drugiej vice-prezydent ds. prawnych mianowano Elham Aminzade.

Skład irańskiego rządu jest skonstruowany z doświadczonych w dyplomacji i umiarkowanych w poglądach polityków. Może to wskazywać na dążenia Rouhaniego do oparcia przyszłej polityki Iranu na negocjacjach, a nie na próbie sił. Wydaje się trafną decyzją mianowanie na stanowisko ministra spraw zagranicznych Mohammada Dżawada Zarifa oraz Bidżana Zangene na ministra ds. naftowych, mających spore doświadczenie w dyplomacji i kontaktach z USA.

W tym samym czasie w dn. 2.10.2013 r. na Zgromadzeniu Ogólnym ONZ głos w sprawie wzrostu zagrożenia nuklearnego ze strony Islamskiej Republiki Iranu zabrał Benjamin Natanjahu. W ponad 30-minutowej przemowie premier Izraela przedstawił negatywne skutki, jakie może przynieść złagodzenie sankcji wobec Iranu oraz brak kontroli nad programem nuklearnym tego państwa ze strony międzynarodowych obserwatorów. Zaproponował, aby przyszła polityka ONZ wobec Iranu opierała się na 4 punktach: wstrzymaniu wzbogacania uranu przez Iran, usunięciu ze swojego terytorium zapa-

sów wzbogaconego uranu, rozmontowaniu infrastruktury do podziemnych wybuchów, zlikwidowaniu podziemnego kompleksu atomowego w Kom i nowoczesnych wirówek w Natanz².

Mimo iż przemówienie Natanjahu było jednym z lepszych jego wystąpień na forum ONZ, profesjonalnie przygotowanym pod względem merytorycznym i medialnym, to nie udało mu się przekonać Zgromadzenia do zaostrożenia polityki wobec Islamskiej Republiki Iranu. W Genewie w dn. 24.11.2013 r. doszło do zawarcia tymczasowego porozumienia między przedstawicielami grupy 5+1 (USA, Francji, Niemiec, Wielkiej Brytanii, Rosji i Chin) a Iranem. W jego wyniku państwo irańskie zobowiązało się wstrzymać program wzbogacania uranu, zatrzymać prace nad reaktorem do produkcji plutonu oraz dopuścić do zakładów nuklearnych inspektorów Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (MAEA)³.

Zachód, w zamian za te ustępstwa, zgodził się na sprzedaż ropy irańskiej oraz udzielił licencji Iranowi na naprawy i przeglądy techniczne cywilnej floty powietrznej. Miały też zostać złagodzone sankcje dotyczące obrotu samochodami, złotem i innymi metalami szlachetnymi⁴. Kolejna runda negocjacji ma się odbyć 7–9.04.2014 r. w Wiedniu.

Z nową prezydenturą w Iranie cały świat wiąże wielkie nadzieje, przede wszystkim na otwarcie się Iranu na dialog i międzynarodową współpracę z Zachodem. Kooperacji tej obawia się Izrael. Niepokój władz izraelskich wiąże się nie tylko ze zdobyciem broni nuklearnej przez Irańczyków, ale też wizją osłabienia wsparcia amerykańskiego na Bliskim Wschodzie.

Nawiązanie współpracy między Zachodem a Iranem, aspirującym do roli lidera w regionie, może znacząco osłabić bezpieczeństwo państwa żydowskiego. Byłoby ono pozostawione same, bez wsparcia silnego sojusznika z Zachodu. Co prawda wielu specjalistów ds. Bliskiego Wschodu twierdzi, że Izrael nigdy wcześniej nie był tak bezpieczny, jak obecnie. Pokoje zawarte z Egiptem i Jordanią od wielu lat pozostają stabilne; nawet po Arabskiej Wiośnie i przewrocie politycznym w Egipcie⁵. Natomiast sytuacja wewnątrz w pozostałych państwach arabskich, jeszcze przez wiele lat nie będzie pozwalała na przeprowadzenie jakichkolwiek działań militarnych przeciwko Izraelowi (szczególnie przez Syrię

Zdjęcie 1. Ronny Edry z córką promując kampanię „Israel Loves Iran”⁶

czy Irak). Stąd też opinie, że obawy Natanjahu mogą nie być do końca słuszne. W najbliższych miesiącach okaże się, jak Iran będzie przestrzegać ustaleń porozumienia tymczasowego z Genewy oraz jak potoczą się dalsze rozmowy między przedstawicielami 5+1 i Teheranu w Wiedniu.

Tymczasem na całym świecie odnotowywane jest ocieplenie stosunków z Iranem na polu kulturalnym. Realizowane są liczne projekty o tematyce irańskiej – wystawy, seminaria, filmy, publikacje, które cieszą się dużym zainteresowaniem. Najlepszym tego przykładem jest organizacja wystawy irańskiej sztuki współczesnej przez Muzeum Azji w Nowym Jorku.

Co ciekawe, wzrost zainteresowania kulturą i życiem społeczeństwa Iranu zauważalny jest także w Izraelu. Jedną z takich inicjatyw, mających na celu przybliżenie Irańczykom życia i kultury Izraelczyków, jest projekt „Teheran-Haifa-Tel Aviv” realizowany przez The Ezri Center for Iran & Persian Gulf Studies (www.tehtel.com).

Zdjęcie 2. Kampania autobusowa w Tel Awiwie promująca przyjaźń irańsko-izraelską⁷

Inną oddolną inicjatywą społeczną jest „Israel Loves Iran”, kampania promująca przyjaźń między Irańczykami a Izraelczykami za pomocą mediów społecznościowych. Jej autorem był izraelski grafik, Ronny Edry, który zamieścił na Facebooku swoje zdjęcie z córką opatrzone hasłem: *Iranians, we love you, we will never bomb your country*. Pomysł promocji przyjaźni irańsko-izraelskiej spodobał się tysiącom ludzi na całym świecie, którzy masowo zaczęli publikować swoje zdjęcia w internecie. Był on także inspiracją dla Madzid Nowrouzi do stworzenia bliźniaczego projektu „Iran Loves Israel” oraz organizacji w Tel Awiwie kampanii promującej przy-

jaźń między oboma narodami poprzez publikację na autobusach komunikacji miejskiej wspólnych zdjęć młodych Irańczyków i Izraelczyków.

Nawiązanie dialogu i porozumienia między Zachodem a Iranem jest bardzo pożądane. Trudno jednak spodziewać się, że rozwiązanie wszystkich kwestii spornych nastąpi podczas kadencji Rouhaniego. Budowa zaufania wymaga czasu i starań wszystkich zainteresowanych stron, a Iran obecnie znajduje się w trudnej sytuacji ekonomicznej, której nowy rząd będzie poświęcać swoją uwagę. Kraj wymaga szeregu zakrojonych reform i tylko czas pokaże, jak na ich przeprowadzenie będzie miała wpływ osoba nowego prezydenta. Raczej jednak nie należy spodziewać się spektakularnych rewolucji.

ABSTRACT IRANIAN NEW-OLD REVOLUTIONS

This article is a short review of spectacular political and social changes that took place in 2013 in Iran. The author presents efforts of a new president Hassan Rouhani to redirect Iranian politics towards Western countries and change perception of the Islamic republic by Western societies, especially US and Israel. In first days of Rouhani's presidency 3 Iranian women were nominated to the Iranian government. The political change is visible in Iran but it is not clear if it is just another perfect media campaign or a real change. That is not revolutionary but slow and therefore more stable.

PRZYPISY

¹ Aleksandra Wilczura – kulturoznawczyni blisko i dalekowschodnia, judaistka, naukowo związana z IBI DW od 2007 roku. Redaktor naczelna „Studiów Bliskowschodnich”.

² Pełna treść wystąpienia premiera Netanjahu w ONZ, z dn. 2.10.2013 r., <http://izrael.org.il/opinie/3751-wystapienie-netanjahu-w-onz.html> (26.12.2013).

³ <http://www.rp.pl/artukul/70215,1067289-Czasowa-umowa-atomowa.html> (26.12.2013).

⁴ http://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/1,114871,15005756,Jest_porozumienie_szoszki_z_Iranem_ws_programu.html (26.12.2013).

⁵ A.I. Roth, *Why Israel Is So Afraid: Iran, the United States, and the Bomb*, „Foreign Affairs”, z dn. 14.01.2014, http://www.foreignaffairs.com/articles/140648/ariel-ilan-roth/why-israel-is-so-afraid?cid=emc-feb14promoc-content-012814&sp_mid=44969880&sp_rid=YWxla3NhbmRyYS53aWxjenVyYUbnWFpbC5jb20S1 (16.01.2014).

⁶ <http://www.pushpin.co.il/israel.htm> (26.12.2013).

⁷ <http://www.pushpin.co.il/israel.htm> (26.12.2013).

NATALIA ŁĄTKA¹

ROLA IRANU W DZIAŁANIACH NA RZECZ ODBUDOWY I ROZWOJU AFGANISTANU

Dziesięć lat temu dyplomaci amerykańscy i irańscy znaleźli wspólną płaszczyznę działania, sprzymierzając się w kampanii, mającej na celu usunięcie Talibów i wsparcie bardziej reprezentatywnego rządu w Kabulu. Upadek Talibów w 2001 roku otworzył Iranowi drogę do umocnienia swojej pozycji w regionie. Od tego momentu stał się on ważnym graczem w Azji Środkowej, a jego szczególne zaangażowanie widoczne jest w podejmowanych działaniach na rzecz odbudowy i rozwinięcia współpracy z sąsiadującym Afganistanem².

Dzieje kontaktów kulturowych i politycznych obu państw są długie. Dziś wiążą się głównie ze złymi warunkami panującymi w Afganistanie, które pociągają za sobą ponoszenie przez Iran znacznych kosztów ekonomicznych i społecznych. Państwo irańskie zamieszkuje miliony afgańskich uchodźców³, przemysł afgańskiego opium ma deprawujący wpływ na irańskie siły bezpieczeństwa (odpowiedzialne za kontrolowanie transgranicznego handlu), a tarcia między poszczególnymi sektami i grupami etnicznymi w Afganistanie mają swoje bezpośrednie odbicie w szyckim Iranie oraz wśród Irańczyków służących w Afganistanie.

Ponadto Iran postrzega perspektywę powrotu Talibów do władzy jako realne zagrożenie dla sta-

bilizacji regionu⁴. Mimo iż niejednokrotnie sam był oskarżany o wchodzenie z Talibami w potajemne interesy i wspieranie ich bojówek⁵, to wolny od Al-Kaidy i Talibów Afganistan jest ważny, zarówno dla irańskiego bezpieczeństwa narodowego, jak i dla gospodarczych oraz politycznych interesów w całym regionie.

Zaangażowanie Iranu w Afganistanie jest bardzo doceniane. W czerwcu 2013 roku rzecznik afgańskiego Ministerstwa Spraw Zewnętrznych Janan Mosazai wyraził uznanie dla irańskich działań, nazywając Iran „bardzo dobrym sąsiadem” i podkreślając jednocześnie potrzebę dalszego rozszerzenia współpracy pomiędzy oboma państwami⁶. Według Sztokholmskiego Międzynarodowego Instytutu Badań nad Rozwojem (SIPRI), Iran będzie niedługo odgrywał ważną rolę w Afganistanie po wycofaniu amerykańskich sił w 2014 roku.

W pierwszym dniu prezydentury Hassana Rouhaniego, tj. 5.08.2013 r., Teheran i Kabul podpisały strategiczną umowę o współpracy w obszarze gospodarki, bezpieczeństwa i wywiadu⁸. Może to oznaczać, że irański rząd ma nadzieję umocnić relacje ze swoim wschodnim sąsiadem oraz jest gotowy do podjęcia dodatkowych środków, które zrównoważą wpływy USA w Afganistanie po 2014 roku⁹.

Zdjęcie 1. Prezydent Afganistanu Hamid Karzaj z prezydentem Iranu Hassanem Rohanim⁷

Niniejszy artykuł w dalszej części skupia się na projektach związanych z odbudową i rozwojem Afganistanu. Warto jednak odczytywać je także w szerszym kontekście, tj. w powiązaniu z irańskimi interesami gospodarczymi w regionie oraz jego polityką zagraniczną. Iran ma nadzieję, że nękany długotrwałymi wojnami Afganistan wkrótce stanie się godnym zaufania partnerem handlowym i kompetentnym strategiem. Takim, który podejmie stanowcze kroki, prowadzące do redukcji przepływu narkotyków oraz uchodźców, a także zapobiegnie działaniom podmiotów niepaństwowych na swoim terytorium. Te czynniki kierują irańską polityką na rzecz odbudowy i rozwoju Afganistanu.

Pomoc rozwojowa

Dotychczas Iran zobowiązał się do przekazania 1 mld dolarów w ramach tzw. pomocy dla Afganistanu, z czego blisko połowa tej kwoty została już wypłacona rządowi w Kabulu od czasu upadku Talibów¹⁰. W 2002 roku w Tokio na konferencji w sprawie odbudowy Afganistanu, Iran podjął się roli jednego z głównych darczyńców, zobowiązując się do udzielenia Afganistanowi pomocy w postaci 560 mln dolarów na okres 5 lat, czyli około 20% z całkowitej sumy 4.5 mld dolarów, przeznaczonych na pomoc dla tego kraju. W 2006 roku na konferencji w Londynie Iran zadeklarował udzielenie dodatkowych 100 mln dolarów wsparcia dla Afganistanu i ogłosił, że ostatnia rata pierwszego zobowiązania zostanie wypłacona do 2006 roku¹¹. Natomiast w 2008 roku na

konferencji w Paryżu obiecał kolejną pomoc w wysokości 50 mln dolarów i 300 mln dolarów w formie pożyczek, które miały być wypłacone w ciągu 3 lat.

Badania United States Institute of Peace (USIP) wskazują, że Iran przeznacza większość swoich wpływów na odbudowę prowincji Herat, Farah i Nimroz położonych najbliżej jego granicy z Afganistanem. Rozwój tych terytoriów ma w przyszłości przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa na tych terenach oraz umożliwić stworzenie ekonomicznej strefy wpływów, która będzie stanowić także strefę buforową oddzielającą Iran od niestabilnych obszarów Afganistanu.

Infrastruktura strategiczna

Znaczna część irańskiej pomocy dla Afganistanu skupiła się na infrastrukturze energetycznej i transporcie (w tym przede wszystkim na drogach, kolejach i liniach energetycznych), gdyż był to prosty sposób na szybkie wzmocnienie gospodarki afgańskiej. Według wypowiedzi irańskiego eksperta Mohsena M. Milaniego dla „The Middle East Journal”, starania Iranu na rzecz rozbudowy afgańskiej infrastruktury (szczególnie przebudowy dróg) to część jego strategii, której celem było lepsze połączenie obu państw oraz przekształcenie Iranu w ważny pomost wymiany handlowej i energetycznej pomiędzy Azją Środkową, Afganistanem a Zatoką Perską.

Drogi

W celu usprawnienia handlu z Afganistanem, Iran zbudował 123 km autostrady, łączącej miasto Herat z regionem Dogharoun w północno-wschodnim Iranie. Według irańskich przedstawicieli autostrada ta, na której budowę przeznaczono blisko 60 mln dolarów, miała przejąć ponad połowę afgańskiego importu i eksportu. Droga została otwarta podczas wizyty prezydenta Karzaja w Iranie w 2005 roku¹². Ponadto we współpracy z Indiami, Iran wybudował również drogi, które połączyły zachodni Afganistan z irańskim portem Czabahar nad Zatoką Omańską.

W ramach *Memorandum of Understanding* (MoU) podpisanego przez Iran, Indie i Afganistan w 2003 ro-

WYDARZENIA – EVENTS

Tehran International Book Fair (TIBF)

30.04.–10.05.2014
Teheran, Iran
<http://tibf.ir>

27 Międzynarodowe Targi Książek w Teheranie odbędą się na przełomie kwietnia i maja 2014. Jest to największe tego typu przedsięwzięcie w Iranie gromadzące w jednym miejscu wydawców, księgarzy, bibliotekarzy, przedstawicieli instytucji kulturalnych oraz czytelników. Targom towarzyszy szereg imprez kulturalnych dla różnych grup wiekowych oraz seminaria naukowe.

Iran Modern

6.09.2013–5.01.2014
Asia Society and Museum,
Nowy Jork,
USA
<http://asiasociety.org>

W Nowym Jorku odbywa się właśnie wystawa współczesnej sztuki irańskiej z lat 70. XX w. Jest to

pierwsza taka inicjatywa obejmująca zbiory z Europy, USA i Bliskiego Wschodu. Wystawa prezentuje ponad 100 prac 26 artystów w kilku blokach tematycznych (m.in. *Modernizm, Abstrakcja, Kaligrafia, Polityka*), rozmieszczonych na dwóch piętrach muzeum. Przedsięwzięciu towarzyszy katalog dostępny on-line na stronie Asia Society.

Wystwa „Historia Polaków w Iraku i Iranie”

15–30.01.2013
Dom Kultury Polskiej
w Wilanowie

Organizator: Ambasada Islamskiej Republiki Iranu z akredytacją na Litwie
Opracowanie: Gholamhossein Ebrahimi

NOWOŚCI – BRAND NEW

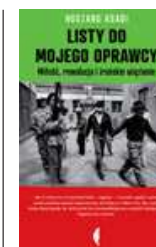
Mniejszość zaratusztriańska we współczesnym Teheranie. O tożsamości zbiorowej w kontekście dominacji szyickiej

Paulina Niechciał
Kraków 2013
Wyd. Nomos
www.nomos.pl
Liczba stron: 357

Kultura wobec postępu i modernizacji: Rosja i Iran w perspektywie porównawczej

Małgorzata Abassy
Kraków 2013
Wyd. WUJ
www.wuj.pl
Liczba stron: 594

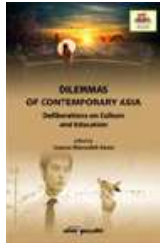
Listy do mojego oprawcy: miłość, rewolucja i irańskie więzienie

Huszang Asadi
Tłum.: Agnieszka Nowakowska
Wołowiec 2013
Wyd. Wydawnictwo Czarne
www.czarne.com.pl
Liczba stron: 331

Tylko razem z córką

Betty Mahmoody
Tłum.: Maria Streszevska
Poznań 2013
Wyd. Media Rodzina
www.mediarodzina.com.pl
Liczba stron: 518

Dilemmas of contemporary Asia: deliberations on culture and education

Joanna Marszałek-Kawa (red.)
Toruń 2013
Wyd. Adam Marszałek
www.marszalek.com.pl
Liczba stron: 201

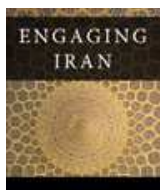
Polskie cmentarze wojenne w Iranie Polish War Cemeteries in Iran

Andrzej Przewoźnik
Wyd. Rada Ochrony
Pamięci Walk i Męczeństwa
Warszawa 2012
www.radaopwim.gov.pl
Liczba stron: 60

Współczesne oblicze Iranu

Michał Chorośnicki (red.)
Kraków 2012
AT Wydawnictwo
www.atwydawnictwo.pl
Liczba stron: 237

Engaging Iran: materials presented during seminars 2008 and 2011 organised at the Centre for Comparative Studies of Civilisations Jagiellonian University

Marek Moroń,
Katarzyna Podgórn (red.)
Katowice 2012
Wyd. Wexar Krzysztof Bodusz
Liczba stron: 43 s. + DVD

Irańska córka: sekretne życie mojej matki

Jasmin Darznik
Tłum.: Anna Studniarek
Warszawa 2012
Wyd. „Nasza Księgarnia”
www.nk.com.pl
Liczba stron: 398

Perskie dziewczyny

Nahid Rachlin
Tłum.: Dorota Malina
Kraków 2012
Wyd. Społeczny Instytut
Wydawniczy Znak
www.znak.com.pl
Liczba stron: 320

Operacja Argo: jedna z najbardziej brawurowych akcji ratunkowych w historii CIA i Hollywood

Matt Baglio, Antonio Mendez
Tłum.: Julia Szajkowska
Warszawa 2012
Wyd. Prószyński i S-ka
www.proszynski.pl
Liczba stron: 328

Zagrożenie terrorem nuklearnym w polityce zagranicznej Iranu i Korei Północnej: studium przypadku

Patrycja Lipold
Wrocław 2012
Wyd. Wrocławskie Wydawnictwo Naukowe Atla2
www.atla2.com.pl
Liczba stron: 199

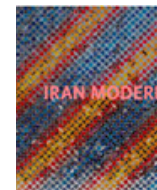
Iran and the Global Economy: Petro Populism, Islam and Economic Sanctions

Parvin Alizadeh, Hassan Hakimian (red.)
Wyd. Routledge 2013
www.taylorandfrancis.com
Liczba stron: 240

Revolutionary Iran: A History of the Islamic Republic

Michael Axworthy
Oxford University Press,
USA 2013
www.global.oup.com
Liczba stron: 528

Iran Modern

Fereshteh Daftari, Layla S. Diba (red.)
Wyd. The Asia Society
Museum, 2013
www.asiasociety.org
Liczba stron: 256

Containing Iran: Obama's Policy of Tough Diplomacy

Sasan Fayazmanesh
Cambridge Scholars
Publishing 2013
www.c-s-p.org
Liczba stron: 512

Isfahan – Miasto Dzieci Polskich

Karta pocztowa
i znaczek okolicznościowy
Nr kat.:1421 i 4214
www.filatelistyka.poczta-polska.pl

ZAPOWIEDZI – ANNOUNCEMENTS

Koncert – Pieśni Naszych Sąsiadów

Data: 18 czerwca (środa) godz. 18:00
Czas trwania: 3 godziny
Miejsce: Synagoga pod Białym Bocianem,
ul. Włodkowca 7–9, Wrocław

Wystąpią artyści neTTheatre:

Paweł Passini (klarnet, instrumenty klawiszowe, syntezatory),
Daniel Moński (instrumenty perkusyjne),
Beata Passini (wokale),
Joanna Kaczmarek (skrzypce) oraz
gość specjalny – Łukasz Walewski z Centre of Performing Arts MITOS (trąbka).

Organizatorzy:

Centrum Kultury w Lublinie, Fundacja Bente Kahan,
Gmina Wyznaniowa Żydowska we Wrocławiu, Cza-
sopismo Naukowe „Studia Bliskowschodnie”.

Zapraszamy na koncert multimedialny „Pieśni Naszych Sąsiadów” do Synagogi pod Białym Bocianem we Wrocławiu, który odbędzie się 18 czerwca 2014 r. o godz. 18:00. W jego trakcie zostaną zaprezentowa-

ne pieśni i melodie przypominające o wielokulturowym sąsiedztwie polsko-żydowskim i wielopłaszczyznowym przenikaniu się tradycji obu narodów, w tym również na polu muzyki. Koncert zostanie wykonany przez artystów z zespołu neTTheatre – Pawła Passiniego, Daniela Mońskiego, Beatę Passini, Joannę Kaczmarek oraz gościa specjalnego – Łukasza Walewskiego z Centre of Performing Arts MITOS z Cypru. Integralną częścią widowiska będą wizualizacje przygotowane przez Marię Porzyc na podstawie materiałów zebranych podczas badań terenowych, dotyczących ukrywania Żydów przez Polaków na terenie całego kraju. Ponadto koncertowi będzie towarzyszyć krótka relacja ze wspomnianych badań przygotowana przez dr Patrycję Dołowy. Wstępem do koncertu będzie prezentacja Eleny Agathokleous z MITOS z Cypru na temat europejskiego projektu artystycznego, pt. „Songs of My Neighbours” (<http://songsofmyneighbours.eu>), którego integralną częścią jest organizowany koncert. „Pieśni Naszych Sąsiadów” są częścią europejskiego projektu teatralnego pt. „Songs of My Neighbours” realizowanego przez trzy zespoły artystyczne z Polski, Cypru i Włoch. W każdym z zaangażowanych krajów przeprowadzone zostały badania terenowe dotyczące wielokulturowego sąsiedztwa:

polsko-żydowskiego, cypryjsko-tureckiego i włosko-romskiego. Na ich podstawie zostały zorganizowane wydarzenia kulturalne dla społeczności lokalnych Cypru, Włoch i Polski (koncerty, pokazy i prezentacje) oraz powstały trzy spektakle teatralne, oparte na historiach zebranych w czasie badań.

Realizacja projektu:

Muzycy: Paweł Passini, Beata Passini, Daniel Moński, Joanna Kaczmarek, Łukasz Walewski,
Wizualizacje: Maria Porzyc,
Prezentacja audio-wizualna: Patrycja Dołowy,
Konsultacja: Aleksandra Wilczura,
Koordynacja: Łukasz Wójtowicz,
Prezentacja europejskiego projektu „Songs of My Neighbours”: Elena Agathokleous.

Partnerzy i patroni projektu „Songs of My Neighbours”:

Centre of Performing Arts MITOS z Lemesos (Cypr),
Teatro Astragali z Lecce (Włochy),
Gmina Wyznaniowa Żydowska we Wrocławiu,
Muzeum Historii Żydów Polskich z Warszawy,
Urząd Miasta Lublin.

Projekt został zrealizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej.

Projekt współfinansowany ze środków Miasta Lublin.

Projekt współfinansowany ze środków Gminy Wrocław.

Projekt edukacyjny – „Tehran – Haifa – Tel Aviv”

The Ezri Center for Iran & Persian Gulf Studies
Haifa University
<http://tehtel.com>
Haifa, Izrael

Projekt edukacyjny „Tehran – Haifa – Tel Aviv” powstał w ramach prac The Ezri Center for Iran & Persian Gulf Studies na Uniwersytecie w Haifie w celu popularyzacji wiedzy o społeczeństwie i kulturze Izraela wśród osób posługujących się językiem *farsi*. W ramach tego przedsięwzięcia uruchomiono stronę internetową, na której w obu językach można przeczytać o najnowszych wydarzeniach społeczno-kulturalnych w Izraelu. W założeniu tego twórców projekt ten ma służyć budowaniu mostów, swoistej linii porozumienia między społeczeństwem irańskim a izraelskim, być platformą wymiany doświadczeń i opinii. Redaktorem naczelnym TeHTEL jest Yoni Shadmi. Wsparcia merytorycznego udziela mu Prof. Soli Shahvar, Dyrektor Ezri Centrum.

هزاران ایرانی و اسرائیلی از طریق وب سایت جدید، TeHTel با هم گفتگو می کنند

سایتی جدید به نام TeHTel (تهران - حيفا - تل آویو) راه تازه ای برای گفتگو در اختیار ساکنان ایران و اسرائیل قرار می دهد. این سایت که آدرس آن <http://www.tehtel.com> است، در تاریخ 4 مارس فعال شد و در این مدت کوتاه هزاران کاربر ایرانی از آن بازدید نموده اند. شمار بازدیدکنندگان سایت تا کنون بیش از ده ها هزار نفر می باشد.

در این سایت بحث های بسیار جالب بین خوانندگان ایجاد شده که قسمت بزرگی از آن به ابتکار کاربران ایرانی می باشد. با وجود هراس از رژیم ایران، بسیاری از اسرائیلی که از سایت بازدید نموده اند، با استفاده از نام و تصویر خود، نظرات مثبت و حمایت خود از اهداف این سایت را ابراز کردند. این افراد با مشاغل گوناگون مانند دانشجویان، بازاریان، متخصصین کامپیوتر، جواهرفروشان، رانان و مردان و غیره می باشند. در این سایت بحث های بسیاری بین مردم دو کشور در زمینه هایی مانند هنر، مذهب، سیاست و غیره به وجود آمده است. این سایت زیر نظر مرکز عزری برای مطالعات ایران و خلیج فارس در دانشگاه حيفا فعالیت می کند.

رئیس مرکز: دکتر سولوی شاهر

مدیر سایت: بونی شادامی

مستوف بحثن فارسی سایت: شازوما سلیمانی

